

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Oktober 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**statens brug af fælles-
statslige indkøbsaftaler**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 17/2023 om statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler**

Kulturministerens redegørelse af 29. august 2024

Finansministerens redegørelse af 30. august 2024

Erhvervsministerens redegørelse af 3. september 2024

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 9. september 2024

Justitsministerens redegørelse af 11. september 2024

1. oktober 2024

RN 1113/24

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som ministrene har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

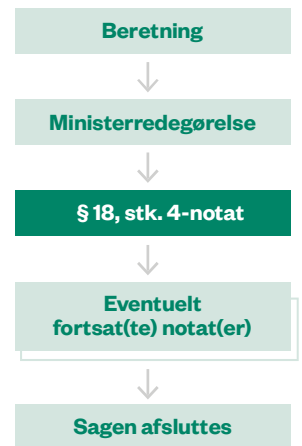
Konklusion

Rigsrevisionen finder, at ministrene har redegjort for, hvordan ministerierne vil følge op på de væsentligste kritikpunkter i beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger.

Alle 5 ministerier har taget eller vil tage initiativer for at sikre, at reglerne for brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler overholdes, bl.a. ved at øge viden i ministerierne om de statslige indkøbsregler og ved at skærpe kravene til dokumentation, når reglerne fraviges. Finansministeriet er i gang med at udvikle og implementere et nyt indkøbssystem, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er på indkøbsaftalerne. Dette kan understøtte, at ministerierne i højere grad køber de varer, som er omfattet af aftalerne.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Finansministeriets implementering af statens nye digitale indkøbssystem, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af indkøbsaftalerne
- Kulturministeriets, Erhvervsministeriets og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler
- Justitsministeriets udarbejdelse af fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

De 5 ministerier i undersøgelsen

Beretningen omfattede Justitsministeriet, Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Kulturministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i juni 2024 en beretning om statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler. Beretningen handlede om, i hvilket omfang 5 ministerier brugte de fællesstatslige indkøbsaftaler, når de købte varer og tjenesteydelser.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det ikke helt tilfredsstillende, at Erhvervsministeriet, Kulturministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i flere tilfælde ikke har brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler, hvor de er forpligtede til det. Derved er der risiko for, at de 3 ministerier har købt for dyrt ind.

Statsrevisorerne konstaterede, at Justitsministeriet og Finansministeriet i henholdsvis ca. 95 % og ca. 98 % af deres indkøb har brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler, når de er forpligtede til det. Dette fandt Statsrevisorerne tilfredsstillende.

Det fremgik også af beretningen, at de fleste af ministerierne har understøttet, at de fællesstatslige indkøbsaftaler bliver brugt. Justitsministeriet har dog ikke fælles retningslinjer, som informerer departementet og de underliggende institutioner om aftalerne og reglerne for indkøb, og Erhvervsministeriet har ikke fulgt op på brugen af leverandørerne på aftalerne. Ingen af ministerierne har fulgt op på, om institutionerne rent faktisk køber de varer, som er omfattet af aftalerne.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Systemunderstøttet opgørelse af ministeriernes varecompliance

6. Statsrevisorerne bemærkede, at ingen af de 5 ministerier undersøger, om institutionerne rent faktisk køber de varer, som er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler.

Det fremgik også af beretningen, at det ikke er muligt at foretage en systemunderstøttet opgørelse af, om ministerierne køber de varer, som er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler (varecompliance), men kun, om ministerierne køber ind hos leverandørerne på aftalerne (leverandørcompliance).

7. Finansministeren oplyser, at Økonomistyrelsen er i gang med at implementere et nyt digitalt indkøbssystem (Statens Digitale Indkøb) på tværs af staten. Med det nye system vil Finansministeriet kunne opgøre varecompliance på tværs af ministerierne. Det fremgår af beretningen, at Finansministeriet forventer at have implementeret systemet medio 2025.

8. Rigsrevisionen vil fortsat følge Finansministeriets implementering af statens nye digitale indkøbssystem, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af indkøbsaftalerne.

Leverandørcompliance og varecompliance

Finansministeriet har hidtil opgjort den såkaldte leverandørcompliance. Leverandørcompliance opgør, i hvilket omfang ministerierne bruger de leverandører, som staten har indgået indkøbsaftaler med. Varecompliance opgør, om ministerierne faktisk køber de varer, som er på aftalerne.

Indkøb på de fællesstatslige indkøbsaftaler

9. Statsrevisorerne bemærkede, at Kulturministeriet ikke har brugt aftalerne i ca. 26 % af de indkøb, hvor ministeriet er forpligtet til det. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Erhvervsministeriet har ikke brugt aftalerne i ca. 18 % og ca. 19 % af ministeriernes indkøb.

Statsrevisorerne bemærkede også, at alle undersøgte ministerier bortset fra Justitsministeriet har fælles retningslinjer, som informerer departementet og de underliggende institutioner om aftalerne og reglerne for indkøb.

Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at Kulturministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Erhvervsministeriet, som i mindre grad har brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler, afsøger mere effektive metoder til at sikre, at de køber ind på aftalerne.

10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri arbejder med at skærpe det koncernfælles opfølgingskoncept for indkøbscompliance. Som led heri vil ministeriet forberede kompetenceudvikling af relevante medarbejdere, så viden om konteringspraksis og de fællesstatslige indkøbsaftaler øges. Ministeriet vil arbejde med initiativerne hen over efteråret/vinteren og forventer at have gennemført initiativerne i sommeren 2025.

11. Erhvervsministeren oplyser, at Erhvervsministeriet har instrueret ministeriets styrelser om i endnu højere grad at sikre, at de følger gældende regler for indkøb i staten, herunder bruger statens fælles indkøbsaftaler. Ministeriet har desuden instrueret styrelserne i at sikre behørig dokumentation af behovet for at fravige de fællesstatslige indkøbsaftaler, når der undtagelsesvist konstateres behov for at fravige aftalerne. Ministeriets styrelser er desuden i henhold til ministeriets koncernindkøbspolitik forpligtede til halvårligt at sende en forklaring til departementet på afvigelser over 10.000 kr. vedrørende indkøb hos leverandører uden for de statslige indkøbsaftaler.

12. Kulturministeren oplyser, at Kulturministeriet har mange små institutioner med lav indkøbsvolumen, hvilket betyder, at risikoen for mistede besparelser på indkøbsområdet er lille. Ministeren oplyser desuden, at ministeriets institutioner – på grund af deres specielle kulturopgaver – har en række indkøb, fx til brug for teaterforestillinger, som er svære at få omfattet af generelle indkøbsaftaler. Ministeriet finder på den baggrund, at ministeriets mulige mistede besparelser på indkøbsområdet er begrænsede.

Rigsrevisionen bemærker, at Kulturministeriets indkøb af særlige varer uden for de fællesstatslige indkøbsaftaler ikke indgår i Rigsrevisionens opgørelse af ministeriets brug af indkøbsaftaler i beretningen. Det skyldes, at beretningen kun vedrører indkøb af varer, som kan ske ved hjælp af de indkøbsaftaler, som gælder på tværs af statens institutioner.

Kulturministeren oplyser samtidig, at Kulturministeriet vil tage Rigsrevisionens konklusioner med i det videre arbejde med ministeriets brug af fællesstatslige indkøbsaftaler. Ministeriet har allerede foretaget mindre tilpasninger i forhold til tilsynskonceptet. Tilpasningerne handler om, at koncernindkøbsafdelingen har en tættere dialog med institutioner om indkøbsbehov og -udfordringer, især de institutioner, der vurderes at have de største udfordringer med at benytte indkøbsaftalerne.

13. Rigsrevisionen vil fortsat følge Kulturministeriets, Erhvervsministeriets og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler, forventeligt når ministeriernes varecompliance kan opgøres via Statens Digitale Indkøb.

14. Justitsministeren oplyser, at Justitsministeriet på baggrund af Rigsrevisionens betretning har igangsat et arbejde med at udarbejde fælles retningslinjer for ministeriets indkøb. Ministeriet forventer at afslutte arbejdet i 1. kvartal 2025.

15. Rigsrevisionen vil fortsat følge Justitsministeriets udarbejdelse af fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg-	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler (nr. 17/2023) 10-06-2024 Ministerredegørelser: Flere ministerredegørelser	Finansudvalget: 20-06-2024					